

Uitgifte

Repertoriumnummer 2020 /
Datum van uitspraak 06 maart 2020
Rolnummer 2019/AB/229
Beslissing waartegen beroep 18/88/A

Uitgereikt aan

op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

derde kamer

Arrest

ARBEIDSRECHT - arbeidsovereenkomst bediende
tegensprekelijk arrest
definitief

TROMP MEDICAL NV, (KBO nr. 644896976) met maatschappelijke zetel te 1930 ZAVENTEM,
Excelsiorlaan, 33,
appellante,
vertegenwoordigd mr. VAN DAEL Liesbet, advocaat, loco mr. HACHEZ Henry, advocaat te
1932 SINT-STEVENSWOLUWE, Leuvensesteenweg, 369 bus 1

tegen

W.

geïntimeerde,
vertegenwoordigd mr. SWINNEN Ann, advocaat, loco mr. SAX Harold, advocaat te 1050
BRUSSEL, Louisalaan, 379, bus 20

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel het volgend arrest uit:

Gelet op de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder op:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken door de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel op 08 januari 2019, 1ste kamer (A.R. 18/88/A)
- het verzoekschrift tot hoger beroep, neergelegd ter griffie op 26 maart 2019,
- de conclusies voor de appellante,
- de conclusies voor de geïntimeerde,
- de voorgelegde stukken.

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet op de openbare zitting van 07 februari 2020, waarna de debatten werden gesloten, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak gesteld op heden.

I. FEITEN

1.-

De heer W. trad op 22 juli 2010 in dienst van de nv Hologic, thans Tromp Medical, hierna genoemd de nv, als bediende met als functie 'Field Service Engineer Belux', met schriftelijke arbeidsovereenkomst van 30 juni 2010.

Artikel 8 van deze arbeidsovereenkomst bevatte een concurrentiebeding.

Met bijvoegsel aan deze overeenkomst van 5 december 2016 werd de voltijdse arbeidsovereenkomst omgezet in een deeltijdse overeenkomst (4/5 of 31 uur per week).

2.-

Met brief van 28 januari 2017, door de nv ondertekend voor ontvangst op 31 januari 2017, betekende de nv de opzegging aan de arbeidsovereenkomst met een opzeggingstermijn van 1,5 maand en zes weken vanaf 6 februari 2017. Volgens eigen opgave trad hij uit dienst op 1 mei 2017.

3.-

Met brief van 10 juli 2017, aangetekend verzonden op 11 juli 2017, stelde de raadsman van de heer W. vast dat de nv geen afstand had gedaan van de toepassing van het concurrentiebeding en vorderde hij betaling van 33.056,40 enige forfaitaire compensatoire vergoeding (hierna: compensatoire vergoeding).

Een antwoord van de nv wordt niet bijgebracht.

II. RECHTSPLEGING

4.-

Met verzoekschrift, neergelegd op 22 januari 2018 op de griffie van de Nederlandstalige arbeidsrechtbank te Brussel, vorderde de heer W. betaling door de nv van 33.056,40 euro

compensatoire vergoeding, te vermeerderen met de moratoire en gerechtelijke intrest vanaf 1 mei 2017.

Hij vorderde tevens de veroordeling van de nv tot betaling van de kosten van het geding, met inbegrip van een rechtsplegingsvergoeding geschat op 2.400,00 euro.

5.-

Met vonnis van 8 januari 2019 verklaarde de Nederlandstalige arbeidsrechtbank te Brussel de vordering van de heer W. ontvankelijk en als volgt gegrond: zij veroordeelde de nv tot betaling aan de heer W. van 24.353,36 euro compensatoire vergoeding, te vermeerderen met de moratoire intrest vanaf 1 mei 2017 tot 21 januari 2018 en vervolgens de gerechtelijke intrest vanaf 22 januari 2018 tot de datum van algehele betaling.

De nv werd tevens veroordeeld tot de kosten van het geding, aan de zijde van de heer W. bepaald op 2.400,00 euro rechtsplegingsvergoeding.

6.-

Partijen bevestigen dat dit vonnis niet werd betekend.

7.-

Met verzoekschrift, neergelegd op de griffie van het arbeidshof te Brussel op 26 maart 2019, tekende de nv hoger beroep aan tegen het vonnis op 8 januari 2019 uitgesproken door de Nederlandstalige arbeidsrechtbank te Brussel. Zij vorderde dat het arbeidshof dit vonnis zou vernietigen en opnieuw recht doende, het concurrentiebeding nietig te verklaren omdat het niet aan de voorwaarden van artikel 65 van de Arbeidsovereenkomstenwet voldeed; in ondergeschikte orde, het concurrentiebeding nietig te verklaren omdat het niet de drempel haalde nodig voor het kunnen inlassen van een geldig concurrentiebeding; in meer ondergeschikte orde, te oordelen dat de nv afstand had gedaan van het concurrentiebeding.

Zij vorderde verder dat het arbeidshof de heer W. zou veroordelen tot de kosten van het geding, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding begroot op 2.400,00 euro voor beide aanleggen.

III. ONTVANKELIJKHEID VAN HET HOGER BEROEP

8.-

Het hoger beroep werd tijdig en met een naar de vorm regelmatige akte ingesteld, zodat het ontvankelijk is.

IV. BEOORDELING

1. Kan het concurrentiebeding gevolgen hebben?

9.-

Artikel 65 § 1 van de Arbeidsovereenkomstenwet, door artikel 86 § 1 van de Arbeidsovereenkomstenwet toepasselijk verklaard op de arbeidsovereenkomst voor bedienden omschrijft het concurrentiebeding als het beding waarbij de werkman de verbintenis aangaat bij zijn vertrek uit de onderneming geen soortgelijke activiteiten uit te oefenen, hetzij door zelf een onderneming uit te baten, hetzij door in dienst te treden bij een concurrerende werkgever, waardoor hij de mogelijkheid heeft de onderneming die hij heeft verlaten nadeel te berokkenen door de kennis die eigen is aan onderneming en die hij op industrieel of handelsgebied heeft verworven, voor zich zelf of ten voordele van een concurrerende onderneming aan te wenden.

10.-

Uit deze bepaling volgt dat een concurrentiebeding slechts gevolgen kan hebben wanneer de werknemer bij de werkgever die hij heeft verlaten een kennis heeft verworven op industrieel of op handelsgebied, die eigen is aan onderneming; het volstaat hierbij dat de werknemer op het ogenblik van het beëindigen van de arbeidsovereenkomst de mogelijkheid heeft zijn gewezen werkgever te benadelen door die kennis aan te wenden voor zichzelf of een concurrerende onderneming.

Hierbij dient abstractie gemaakt te worden van de werkelijke omstandigheden van de wedertewerkstelling: het is niet omdat de werknemer bij een niet-concurrerende werkgever is gaan werken waarbij de bij de vorige werkgever opgedane kennis niet kon aanwenden, dat het concurrentiebeding geen uitwerking kan hebben.

(Cass. 5 mei 2014, Arr. Cass. 2013-2014, nr. 315)

11.-

Het arbeidshof sluit zich aan bij de door het Hof van Cassatie aangereikte oplossing, omdat de duidelijke tekst van artikel 65 § 1 van de Arbeidsovereenkomstenwet geen andere conclusie toelaat.

Voor genoemd artikel gaat immers uit van niet meer doch ook niet minder dan de mogelijkheid voor de werknemer om de werkgever wiens dienst hij verlaat concurrentie aan te doen door

het gebruik van bij die werkgever verworven kennis op industrieel of handelsgebied aan te wenden voor zichzelf of een concurrent van die werkgever.

12.-

Door te refereren aan de activiteit die de ex-werknemer effectief thans uitoefent verwacht de nv de gevolgen die een geldig concurrentiebeding heeft met de vraag wanneer een concurrentiebeding gevolg kan hebben.

Een concurrentiebeding kan immers gevolg hebben wanneer de werknemer de mogelijkheid heeft de onderneming die hij heeft verlaten nadeel te berokkenen door de kennis die eigen is aan onderneming en die hij op industrieel of handelsgebied heeft verworven, voor zichzelf of ten voordele van een concurrerende onderneming aan te wenden.

Doch wanneer het concurrentiebeding gevolg kan hebben, is dit gevolg het verbod om hetzij voor zichzelf, hetzij voor een concurrerende onderneming de kennis die eigen is aan onderneming en die hij op industrieel of handelsgebied heeft verworven, voor zichzelf of ten voordele van een concurrerende onderneming aan te wenden.

13.-

Aan de orde is bijgevolg enkel de vraag of de heer W. na zijn vertrek uit de onderneming de mogelijkheid had de nv nadeel te berokkenen door de kennis die eigen is aan onderneming en die hij op industrieel of handelsgebied heeft verworven, voor zichzelf of ten voordele van een concurrerende onderneming aan te wenden.

Hierbij is het enige twistpunt tussen partijen de vraag of de heer W. tijdens zijn tewerkstelling bij de nv kennis die eigen is aan onderneming en die hij op industrieel of handelsgebied heeft verworven.

14.-

Naar het oordeel van het arbeidshof is dit ongetwijfeld het geval en het arbeidshof sluit zich aan bij de pertinente vaststellingen van de arbeidsrechtbank: vooreerst is er het gegeven dat de heer W. aantoonde dat hij diverse gespecialiseerde opleidingen heeft gevolgd die hem in staat moesten stellen om de gecompliceerde medische apparatuur die de nv verdeelt te installeren en te onderhouden bij haar klanten. Dat het hier niet ging over voor de hand liggende opleidingen blijkt uit het gegeven dat de nv het nodig achtte de heer W. naar de Verenigde Staten van Amerika te zenden.

Verder blijkt dat de heer W. door de uitoefening van zijn functie op de hoogte was van de goede en de slechte aspecten van de toestellen die hij voor de nv moest installeren en onderhouden, wat ook beschouwd kan worden als technische kennis eigen aan de onderneming.

15.-

Tenslotte beschikte de heer W. over kennis op handelsgebied: hij wist waar welke toestellen geplaatst waren en wanneer deze onderhouden moesten worden.

Aldus staat vast dat de heer W. tijdens zijn tewerkstelling bij de nv kennis die eigen is aan de onderneming op handelsgebied heeft verworven.

16.-

Nu het arbeidshof heeft aanvaard dat de heer W. tijdens zijn tewerkstelling bij de nv kennis die eigen is aan onderneming op industrieel en handelsgebied heeft verworven, staat niet ernstig ter discussie dat hij de mogelijkheid had de verworven kennis na zijn vertrek uit de onderneming aan te wenden.

Het is bijgevolg ten onrechte dat de nv argumenteert dat het concurrentiebeding geen gevolg kan hebben.

2. De rechtsgeldigheid van het concurrentiebeding

17.-

Artikel 65 § 2 vierde lid van de Arbeidsovereenkomstenwet, door artikel 86 § 1 van de Arbeidsovereenkomstenwet toepasselijk verklaard op de arbeidsovereenkomst voor bedienden, bepaalt dat een concurrentiebeding slechts rechtsgeldig in de arbeidsovereenkomst kan worden ingeschreven, wanneer het jaarloon van de werknemer een bepaald bedrag overschrijft.

Het staat tussen partijen niet ter discussie dat het jaarloon van de heer W. de gestelde loongrens niet bereikt.

18.-

Het is juist dat de niet naleving van de voorwaarden inzake het jaarloon van de werknemer de nietigheid van het concurrentiebeding met zich brengt; doch deze nietigheid is een relatieve nietigheid en kan enkel door de werknemer worden ingeroepen.

(vgl. Cass. 30 juni 2003, J.T.T. 2003, 398, noot)

Het is bijgevolg ten onrechte dat de nv zich op deze nietigheid beroept.

3. De verzaking van het concurrentiebeding

19.-

Met toepassing van artikel 86 § 1 en 65 § 2 vijfde lid 4° van de Arbeidsovereenkomstenwet moet het concurrentiebeding voorzien in de betaling van een enige en forfaitaire compensatoire vergoeding door de werkgever, tenzij hij binnen een termijn van vijftien dagen te rekenen vanaf het ogenblik van de stopzetting van de overeenkomst afziet van de werkelijke toepassing van het beding.

20.-

In beginsel is het juist dat de verzaking van de werkelijke toepassing van het concurrentiebeding aan geen enkele vormvoorwaarde onderworpen is.

(vgl. Cass. 20 oktober 2003, RABG, 2004, 298, noot M. Demedts)

Dergelijke verzaking van het concurrentiebeding kan mondeling gebeuren.

(vgl. Arbh. Gent 8 april 2013, JTT 2013, 333)

Doch in voorliggende betwisting bepaalt de tekst van het concurrentiebeding uitdrukkelijk dat de verzaking van de toepassing van het concurrentiebeding schriftelijk moet gebeuren:

“De toepassing van de clause zal aanleiding geven tot de betaling ten laste van de Vennootschap van een forfaitaire schadevergoeding van een bedrag gelijk aan zes (6) maanden bezoldiging tenzij schriftelijke verzaking van de Vennootschap van de effectieve toepassing van de clause binnen de vijftien (15) dagen die volgen op de beëindiging van de werkrelatie.”

21.-

Met toepassing van artikel 1315 tweede lid BW en artikel 870 Ger.W. dient de werkgever die aanvoert dat hij het concurrentiebeding heeft verzaakt en hierdoor bevrijd is van zijn verplichting de compensatoire vergoeding te betalen, het bewijs leveren van de verzaking.

In voorliggende betwisting toont de nv niet aan dat zij, zoals bepaald in de overeenkomst, schriftelijk het concurrentiebeding heeft verzaakt.

OM DEZE REDENEN

HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals tot op heden gewijzigd, inzonderheid op artikel 24;

Rechtsprekend op tegenspraak en na erover beraadslaagd te hebben:

Verklaart het hoger beroep van de nv Tromp Medical ontvankelijk doch ongegrond; bevestigt het bestreden vonnis in alle beschikkingen;

Verwijst de nv Tromp Medical in de kosten van het hoger beroep, aan de zijde van beide partijen begroot op 2.400,00 euro rechtsplegingsvergoeding hoger beroep en aldus vereffend;

Legt de bijdrage van 20,00 euro voor het Fonds juridische tweedelijnsbijstand ten laste van nv Tromp Medical.

Aldus gewezen en ondertekend door de derde kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit:

D. RYCKX,	raadsheer,
M. VAN AKEN	plv raadsheer in sociale zaken, werkgever,
P. JOOSTEN	raadsheer in sociale zaken, werknemer-bediende,
bijgestaan door :	
D. VAN DEN BROECKE,	griffier.

D. RYCKX

D. VAN DEN BROECKE

M. VAN AKEN

P. JOOSTEN

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van vrijdag 6 maart 2020 door:

D. RYCKX, raadsheer,
bijgestaan door
D. VAN DEN BROECKE, griffier.

D. RYCKX

D. VAN DEN BROECKE.